

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 8P/41/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6820201309
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králiková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2020:6820201309.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Michaelou Králikovou vo veci starostlivosti o maloletého H. K., X.. XX.XX.XXXX, bytom ako maloletá matka, toho času v Centre pre deti a rodiny B., dieťa rodičov: neuvedeného otca a maloletej matky B. K., V. L. Z. XX, okres Revúca, toho času v Centre pre deti a rodiny B., ktorá je dieťaťom matky U. X., X.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. Č.. XX, okres Revúca, toho času bytom bez prihlásenia v obci S., okres Revúca a F. K., X.. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX, maloleté dieťa a jeho maloletá matka zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, za účasti Okresnej prokuratúry Revúca, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti a o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje nad maloletým H. K., X.. XX.XX.XXXX a jeho maloletou matkou B. K., X.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať Centrum pre deti a rodiny Zlatovce, so sídlom Na Dolinách 866/27, 911 05 Trenčín.

II. Matka maloletej B. K. a stará matka maloletého H. K., U. X., je povinná prispievať na výživu maloletej dcéry B. K., X.. XX.XX.XXXX C. H. Y. H. K., X.. XX.XX.XXXX mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, na každé z maloletých detí, vždy do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje, a to na účet Centra pre deti a rodiny Zlatovce, so sídlom Na Dolinách 866/27, 911 05 Trenčín, počnúc dňom 31.08.2020.

III. Zameškané výživné za obdobie od 31.08.2020 do 07.12.2020 na maloleté deti B. K., X.. XX.XX.XXXX C. H. K.C., X.. XX.XX.XXXX v sume po 95,85 eur, na každé z maloletých detí, súd povoľuje matke a zároveň starej matke zaplatiť v 10,- eur mesačných splátkach na účet Centra pre deti a rodiny Zlatovce, so sídlom Na Dolinách 866/27, 911 05 Trenčín, počnúc dňom nasledujúcim po právoplatnosti tohoto rozsudku pod stratou výhody splátok.

IV. Otec maloletej B. K. a starý otec maloletého H. K., F. K., je povinný prispievať na výživu maloletej dcéry B. K., X.. XX.XX.XXXX a maloletého vnuka H. K., X.. XX.XX.XXXX, mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, na každé z maloletých detí, vždy do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje, a to na účet Centra pre deti a rodiny Zlatovce, so sídlom Na Dolinách 866/27, 911 05 Trenčín, počnúc dňom 31.08.2020, čím sa mení rozsudok Okresného súdu Revúca sp. zn. 8P/55/2015-69 zo dňa 30.10.2015 v časti výživného na maloletú B. K..

V. Zameškané výživné za obdobie od 31.08.2020 do 07.12.2020 na maloleté deti B. K., X.. XX.XX.XXXX C. H. K., X.. XX.XX.XXXX, v sume po 95,85 eur, na každé maloletých detí, súd povoľuje otcovi a zároveň starému otcovi zaplatiť v 10,- eur mesačných splátkach na účet Centra pre deti a rodiny Zlatovce, so sídlom Na Dolinách 866/27, 911 05 Trenčín, počnúc dňom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod stratou výhody splátok.

VI. Žiaden z účastníkov konania a ani štát nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením, sp. zn. 4P/14/2020-156 zo dňa 28.08.2020 Okresný súd Revúca začal bez návrhu konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým H. K., X.. XX.XX.XXXX a jeho maloletou matkou B. K., X.. XX.XX.XXXX a o nariadenie neodkladného opatrenia. Veci bola pridelená spisová značka 8P/41/2020.

2. Uznesením Okresného súdu Revúca, sp. zn. 8P/41/2020-14 zo dňa 31.08.2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým boli maloletý H. K., X.. XX.XX.XXXX a jeho maloletá matka B. K., X.. XX.XX.XXXX, dočasne zverení do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Zlatovce, so sídlom Na Dolinách 866/27, 911 05 Trenčín. Obidvom rodičom maloletej B. K. a zároveň starým rodičom maloletého H.R. K. bola uložená povinnosť prispievať na výživu každého z maloletých detí mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje, a to na účet Centra pre deti a rodiny Zlatovce, so sídlom Na Dolinách 866/27, 911 05 Trenčín, počnúc dňom nariadenia tohto rozhodnutia. Zároveň súd rozhodol, že neodkladné opatrenie bude platiť do právoplatného skončenia konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, vedenom na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 8P/41/2020. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že napriek doteraz vykonaným opatreniam zo strany pracovníkov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, v rámci plánu výkonu opakovane uloženého výchovného opatrenia, matka maloletej Zuzany a stará matka maloletého H. nesplnila ani jednu stanovenú úlohu a doposiaľ z jej strany nedošlo k úprave rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí. Ochrana práv maloletých detí si preto v tomto štádiu konania vyžadovala okamžitú, aj keď len dočasnú úpravu pomerov účastníkov konania, nakoľko pobyt maloletého dieťaťa a jeho maloletej matky v zariadení v Centre pre deti a rodiny Zlatovce bol časovo obmedzený a končil dňom 02.09.2020.

3. Rodičia maloletej B. a zároveň starý rodičia maloletého H. sa k predmetnému uzneseniu o začatí konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi písomne nevyjadrili.

4. Rovnako tak Centrum pre deti a rodiny Zlatovce ani poručník maloletého H. K., S. Z., sa k možnému nariadeniu ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi písomne nevyjadrili.

5. Maloletá matka B. K. vo svojom vyjadrení doručenom súdu dňa 20.10.2020 uviedla, že najradšej by sa chcela vrátiť domov k mame aj s H.. Ak to nie je možné, chcela by byť spolu so svojimi súrodencami v Jesenskom a v prípade, že nie je možné, aby bola v Jesenskom, môže zostať aj s H. v Zlatovciach.

6. V súlade s ustanoveniami §§ 30 a 31 Civilného mimosporového poriadku súd vec prejednal v neprítomnosti maloletej matky, CDR Zlatovce a otca a starého otca maloletých detí, ktorí boli na súdne pojednávanie riadne a včas predvolaní. CDR Zlatovce ospravedlnilo neúčast' svojho zástupcu a maloletej matky na nariadenom pojednávaní z dôvodu, že maloletý H.R. E.e naviazaný na svoju maloletú matku B., ktorá ho stále dojčí, na pojednávanie by preto museli spolu so B. priviesť aj H., čo s ohľadom na časovú náročnosť cesty a súčasnú situáciu nepovažujú za vhodné a bezpečné. B. sa v súčasnosti vzdeláva dištančne a okrem krátkych prechádzok s H. prakticky neopúšťa priestory zariadenia, čo považujú za bezpečné a vhodné s ohľadom na súčasnú pandemickú situáciu. Otec a starý otec maloletých detí F. K. svoju neúčast' na pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnil ani nežiadal odročiť nariadené pojednávanie. Súd dôležitý dôvod odročenia súdneho pojednávania nezistil. S prihliadnutím na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy súd vo veci konal a rozhodol.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinami, a to oboznámením sa s uznesením o začatí konania, rodnými listami maloletých detí, ako aj lustráciami v Registri obyvateľov SR na maloleté deti, správami OR PZ, OKP Revúca, ÚPSVaR vrátane pripojených potvrdení, správami Sociálnej poisťovne a Daňového úradu Banská Bystrica, tiež správami obce Otročok a Levkuška a CDR Zlatovce, tiež správou ÚPSVaR Revúca zo šetrenia pomerov v domácnosti matky, a obsahom pripojených spisov Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4P/14/2020, 8P/24/2019, 8P/55/2015 a 8P/50/2019, najmä rozsudkov,

a to za účelom zistenia skutočného stavu veci, zohľadňujúc záujmy maloletých detí, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

8. Rodnými listami maloletých detí mal súd preukázané, že rodičmi maloletej B. K., X.. XX.XX.XXXX R. H. U. X. a otec F. K.. Zároveň bolo preukázané, že maloletý H. K., X.. XX.XX.XXXX pochádza zo vzťahu maloletej matky B. K., X.. XX.XX.XXXX a neuvedeného otca.

9. Rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 8P/55/2015-69 zo dňa 30.10.2015, právoplatným dňa 04.11.2015, boli maloletá B. K., X.. XX.XX.XXXX a v tom čase maloletá H. K., X.. XX.XX.XXXX zverené do osobnej starostlivosti matky a otec maloletých detí F. K. bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou minimálneho výživného, a to vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí, čím došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Revúca, sp. zn. 3P/165/2010-64 zo dňa 11.11.2010. Žiadnemu z účastníkov nebolo priznané právo na náhradu trov konania.

10. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 8P/24/2019-79 zo dňa 05.08.2019, právoplatným dňa 27.09.2019 a opakovane rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4P/14/2020-122 zo dňa 29.06.2020, právoplatným dňa 05.08.2020, bola okrem iného maloletá B. K., X.. XX.XX.XXXX spolu so svojimi štyrmi súrodencami dočasne odňatá z osobnej starostlivosti matky U. X., X.. XX.XX.XXXX a nad maloletými deťmi bolo nariadené výchovné opatrenie na účel zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí v pobytovom zariadení, pričom maloletá B. vzhľadom k vysokému štádiu tehotenstva bola umiestnená do Centra pre deti a rodiny Zlatovce, t.j. špecializovaného zariadenia pre maloleté matky, na rozdiel od svojich súrodencov, ktorí boli umiestnení v Centre pre deti a rodiny v Jesenskom, a to opakovane na dobu najdlhšie na 6 mesiacov odo dňa ich nástupu, dňom 02.09.2020 (do 02.03.2020) a opätovne dňom 02.03.2020. Na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia a na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí počas výkonu výchovného opatrenia bola matke maloletých detí uložená povinnosť spolupracovať s Centrom pre deti a rodiny Jesenské a s Centrom pre deti a rodiny Zlatovce, ako aj s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a kurately Revúca. Obidvom rodičom bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletých detí sumou minimálneho výživného vždy do posledného dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý sa výživné poskytuje na účet pobytového zariadenia, do ktorého boli maloleté deti umiestnené, čím u otca došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Revúca sp. zn. 6P/37/2016 - 43 zo dňa 12.09.2016 v časti určenia výživného na maloletého Y. K., X.. XX.XX.XXXX a maloletého Z. K., X.. XX.XX.XXXX, a súčasne došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Revúca sp. zn. 8P/55/2015 - 69 zo dňa 30.10.2015 v časti určenia výživného otca na maloletú B. K.Ó., X.. XX.XX.XXXX. Žiadnemu z účastníkov nebolo priznané právo na náhradu trov konania.

11. Nakoľko maloletá matka B. K., X.. XX.XX.XXXX v čase nariadeného výchovného opatrenia v pobytovom zariadení v Centre pre deti a rodiny Zlatovce po tom, čo dostala pôrodné bolesti, bola z tohto centra pre deti a rodiny prevezená na pôrodnicu v Trenčíne, odkiaľ ušla. Vrátila sa k bratovi do Tornali, kde ju našla policajná hliadka, ktorá následne privolala rýchlu zdravotnú pomoc, nakoľko hrozilo, že maloletá porodí. Maloletá bola následne prevezená do Nemocnice v Rimavskej Sobote, kde dňa 28.10.2019 porodila syna H. K.. Následne uznesením Okresného súdu Revúca, sp. zn. 8P/50/2019-7 zo dňa 29.10.2019 o nariadení neodkladného opatrenia, vykonateľným dňa 08.01.2020, bol maloletý H. K., X.. XX.XX.XXXX dočasne zverený do starostlivosti právnickej osoby - Centra pre deti a rodiny Zlatovce, so sídlom Na Dolinách 866/27, 911 05 Trenčín, a to do právoplatného skončenia konania o uloženie výchovného opatrenia. Následne uznesením, sp. zn. 8P/50/2019 vyhláseným súdom na pojednávaní dňa 31.01.2020, právoplatným dňa 31.01.2012, bol maloletému H.R. K., X.. XX.XX.XXXX ustanovený poručník Obec Levkuška s tým, že tento bude zabezpečovať výchovu maloletého dieťaťa, zastupovať ho a spravovať jeho majetok, pričom rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa si vyžaduje schválenie súdu. Poručníkovi bola uložená povinnosť predkladať súdu správy o maloletom dieťati a o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa dvakrát ročne, vždy do 30.06. a 30.12. príslušného roka. Následne rozsudkom, sp. zn. 8P/50/2019-138 zo dňa 10.07.2020, právoplatným dňa 11.08.2020 bol Okresným súdom Revúca maloletému H. K., X.. XX.XX.XXXX, nariadený na dobu do 02.09.2020 pobyt v Centre pre deti a rodiny Zlatovce, so sídlom Na dolinách 866/27, 911 05 Trenčín, nakoľko maloleté dieťa nasledovalo pobyt svojej maloletej matky B. K., X.. XX.XX.XXXX, ktorá bola odňatá z osobnej starostlivosti svojej matky U. X. na dobu do 02.09.2020 s tým, že jej bol nariadený pobyt v Centre pre deti a rodiny Zlatovce,

a to za účelom úpravy ich rodinných a sociálnych pomerov, keďže stará matka maloletého dieťaťa žila v nevyhovujúcich podmienkach. Súd mal za to, že je v záujme maloletého H., aby bol v starostlivosti svojej maloletej matky Zuzany, ktorá by tak mohla zabezpečovať starostlivosť o svojho syna aj za pomoci pracovníkov centra, a mohla by si tým zlepšiť rodičovské zručnosti a zároveň by sa tým posilňoval vzťah dieťaťa s matkou.

12. Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca zo dňa 23.10.2020 a 03.12.2020 vyplýva, že bytové pomery rodiny sú nezmenené, v súčasnosti dokonca zhoršené. Nakoľko matka maloletých detí s pomocou rodiny pristavala jednu miestnosť, ktorá už z laického pohľadu nie je vhodná na bývanie, ba dokonca je nebezpečná z dôvodu zle technicky nainštalovaného komínu z peci na drevo. Matka bola upozornená, aby zabezpečila rýchlu nápravu, aby nedošlo k požiaru obydľia. Orgán SPODaSK telefonicky informoval aj starostu obce Otročok ohľadom prístavby a možnosti vzniknutia požiaru z komína. Matka si ani počas opakovane uloženého výchovného opatrenia nezlepšila svoju finančnú situáciu a od septembra 2020 opätovne poberá iba dávku v hmotnej núdzi vo výške 63,60 eur. Počas opakovaných sociálnych zisťovaní matka uvádzala skoro stále to isté, a to že si plánuje nájsť prácu, aby mohla vylepšiť a zrekonštruovať danú nehnuteľnosť, zakúpila dostatok lôžok. Matka uviedla, že plánuje pravidelné návštevy do CDR Jesenská a Zlatovce. Zo správ z CDR Jesenská a CDR Zlatovce však vyplýva, že matka nenavštevuje maloleté deti a v poslednom čase sa s deťmi nekontaktuje ani prostredníctvom telefonátov. V domácnosti aj v okolí obydľia bola naďalej znížená hygiena. Počas posledného zisťovania matka uviedla, že si nehľadá prácu ani nové bývanie, nakoľko podľa nej si podmienky bývania zlepšila, vymenila si dom so svojim synom. No zároveň dodala, že v súčasnosti nemá vytvorené podmienky pre maloleté deti, aby im mohla zabezpečiť adekvátnu osobnú starostlivosť.

13. Matka na pojednávaní tiež uviedla, že si vymenila som dom so synom, je pred rekonštrukciou, nie je hotový, treba to sadrokartónovať a chce to čas. Dom má jednu veľkú izbu, ktorú treba dokončiť, strecha je rovná, ktorú pokrýva guma proti dažďu. Pod tým bude sadrokartón, dom je z dosiek. V dome sú dve postele, skriňa, postieľka, kočík, tiež ešte otváracia skriňa, väčší stôl, vonku je WC, ide o drevenú búdku, ktorá je suchá toaleta, vodu čerpajú zo studne, ktorú zohrievajú.

14. Starostka obce Levkuška, ako poručník maloletého H. K., na pojednávaní uviedla, že v súčasnosti matka maloletej matky, p. U. X. sa v obci Z. nezdržiava. Predtým bývali v podnájme. Dom, ktorý obývali, bol ale zbúraný. Do S., kde sa aktuálne zdržiava matka a stará matka maloletých detí, nechodí a nevie čo vlastne dokázala, aké bývanie, pre deti zabezpečila. Vie sa vyjadriť len k tomu aká bola situácia, keď bývali v obci Levkuška. Dom, ktorý obývali musel byť zbúraný, pretože narušili jeho statiku tak, že vypílili trámy. Dokonca spálili aj toaletu, aby mali čím kúriť. Zrejme aj tieto trámy boli použité na kúrenie v domácnosti.

15. Matka potvrdila výpoveď starostky Obce Z., že v jej domácnosti, v čase keď s deťmi bývala v Z. bol vypílený trám v dome s tým, že to neurobila ona, ale synovia.

16. Zo správy Centra pre deti a rodiny Zlatovce zo dňa 06.10.2020 ďalej vyplýva, že maloletá B. začala v tomto školskom roku 2020/2021 navštevovať Strednú odbornú školu obchodu a služieb v Novom Meste nad Váhom, odbor hospodárska výroba. Do školy dochádza každý deň vlakom, cestovanie do Nového Mesta nad Váhom zvláda už samostatne. V škole aj na praktickom vyučovaní je spokojná, verbalizuje, že pokiaľ niečomu nerozumie opýta sa aj opakovane. Počas doby, kým je B. v škole, jej syn je v starostlivosti službukonajúceho personálu. Pedagogickými zamestnancami je správanie maloletej na samostatnej skupine hodnotené ako bezproblémové, vždy je nápomocná pri domácich prácach. Neprekonala žiadne ochorenia, okrem bežných respiračných. S maloletým H. sa pravidelne realizujú pediatrické prehliadky za účasti B.. Jeho zdravotný stav je bez problémov. Maloletá B., ako maloletá matka vie poskytnúť primeranú starostlivosť svojmu synovi, dokáže odhadnúť jeho potreby. K maloletému sa správa milo a rozpoznáva jeho potreby. Dokáže mu pripraviť prvé príkrmy a dokáže ho sama bez pomoci nakŕmiť, prebaľiť a takisto aj obliecť primerane počasiu. Maloletý býva prevažne spokojný, je v pravidelných intervaloch kŕmený, prebaľovaný a uložený na spánok. Možno hovoriť o vnímavom dieťati, ktoré reaguje na každý podnet v jeho blízkosti. Na osoby, ktoré sa mu prihovárajú reaguje s úsmevom, vydáva hrdelné zvuky, vie uchopiť hračku a pohrať sa s ňou. Pozitívne výsledky pripisujú značne výraznému záujmu v oblasti poskytovania komplexnej starostlivosti matkou B.. Matka maloletej matky, p. U. X. od umiestnenia B. C. H. si ani raz nespĺnila vyživovaciu povinnosť. B. je v telefonickom kontakte s matkou, ale vždy ju prvá kontaktuje B.. Počas celého pobytu B. v ich zariadení, p. X. X. B. C. H. ani jeden krát navštíviť.

17. Z vykonaného dokazovania mal súd ďalej preukázané, že ani jeden z rodičov a starých rodičov maloletých detí nie je v zamestnaneckom pomere. Od 19.08.2019 je matka a stará matka vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a jej evidencia trvá aj naďalej. Do 30.09.2019 poberala prídavok na maloletú B. K., ako aj ďalšie štyri maloleté deti, ktoré boli umiestnené v Centre pre deti a rodiny v Jesenskom. Do 31.07.2020 bola poberateľkou pomoci v hmotnej núdzi, naposledy vyplácanej v sume 66,30 eur. Matka a stará matka za posledné tri roky nemá vedený záznam útvarom PZ SR. Otec a starý otec bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie do 04.09.2016. Je však poberateľom dávky v hmotnej núdzi, aktuálne v sume 66,30 eur. Dňa 20.05.2019 mu bolo vznesené obvinenie pre zločin skrátenia dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona. Vec nie je ukončená. Podľa správy o povesti z miesta bydliska je otec a starý otec maloletých detí tichej povahy a na verejnosti sa správa slušne. Je slobodný, je otec ôsmich detí. Obec nemá vedomosť o požívaní alkoholických ani iných návykových látkach. Podľa správy o povesti z miesta bydliska, obce S., je matka stará matka maloletých detí prihlásená na trvalý pobyt v Z.. Obec nemá vedomosť o tom, kde sa momentálne nachádza a aké je jej správanie. Podľa správy o povesti z miesta trvalého bydliska, obce Z., sa matka a stará matka v obci od októbra 2017 nezdržiava, hoci má v obci hlásený trvalý pobyt. Nakoľko rodinný dom pod súpisným číslom XX, v ktorom menovaná bývala, bol odstránený, a v katastri obce Z. nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, nie je predpoklad na návrat U. X. a jej rodinných príslušníkov do tejto obce. Súčasná adresa jej pobytu nie je obci známa. Ani jeden z rodičov a starých rodičov maloletých detí za posledných 12 mesiacov nepoberal dávku v nezamestnanosti, dávky dôchodkového, úrazového, či nemocenského poistenia. Otec a starý otec nepodal žiadne daňové priznanie k dani z príjmov fyzických osôb za kalendárne roky 2018 a 2019.

18. Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhol nariadiť ústavnú starostlivosť nad maloletými deťmi, ktorá sa bude realizovať v centre pre deti a rodiny B., nakoľko od podania správy na strane matky a starej matky maloletých detí v jej domácnosti nenastali žiadne zmeny, matka si nezlepšila svoje podmienky z hľadiska bývania ani nezabezpečila vyšší príjem, aby mohla zabezpečovať osobnú starostlivosť o svoju maloletú dcéru a jej maloletého syna. Zdôraznil, že úrad práce skúmal všetky možnosti maloletej matky a jej maloletého dieťaťa, aby mohla byť čo najbližšie aspoň k svojim súrodencom, ktorí sú umiestnení v CDR Jesenské, avšak nepodarilo sa zabezpečiť zariadenie, kde by mohla byť matka s maloletým dieťaťom umiestnená.

19. Námetník Okresného prokurátora Okresnej prokuratúry Revúca na pojednávaní uviedol, že sa pripája k návrhu kolízneho opatrovníka. Poznamenal, že ide o dlhodobu zanedbávanú starostlivosť vo vzťahu k maloletým deťom, a teda aj k maloletej B., pretože s poznatkov ich činnosti matka bola právoplatne odsúdená v roku 2016 za zanedbávanie povinnej školskej dochádzky, teda za ohrozenie mravnej výchovy, v roku 2010 bola odsúdená za zanedbávanie výživy, a preto nejde len o krátkodobú záležitosť. Navrhol matku aj otca maloletej B. zaviazat' platením výživného v minimálnom rozsahu, hoci otec je aktuálne vedený ako živnostník, zrejme aj preto je to trestné stíhanie za skrátenie dane a poistného, a tiež obidvoch rodičov maloletej a tiež starých rodičov maloletého H. v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia navrhol zaviazat' platením minimálneho výživného aj vo vzťahu k maloletému H..

20. Podľa § 54 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len "zákon o rodine") náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

21. Podľa § 54 ods. 2 zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 neviedlo k náprave alebo
- rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

22. Podľa § 54 ods. 3 zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

23. Podľa § 54 ods. 4 zákona o rodine, ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

24. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

25. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

26. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

27. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

28. Podľa § 68 Zákona o rodine predkovia a potomkovia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť iba v prípade, ak to nevyhnutne potrebujú.

29. Podľa § 69 ods. 1 Zákona o rodine, ak potomkovia nemôžu svoju vyživovaciu povinnosť plniť, prechádza táto povinnosť na predkov. Vzdialenejší príbuzní majú vyživovaciu povinnosť, len ak ju nemôžu plniť bližší príbuzní.

30. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

32. Podľa § 81 ods. 1 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

33. Podľa § 81 ods. 2 zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

34. Na základe vyššie uvedených skutočností a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým H. K.R.B., X.. XX.XX.XXXX a jeho maloletou matkou B. K.S., X.. XX.XX.XXXX, lebo vykonaným dokazovaním mal jednoznačne a spoľahlivo preukázané, že výchova maloletých detí je vážne ohrozená a maloleté deti nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a ani opakovane uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine nevedlo k náprave rodinných pomerov a prejavaniu

reálneho záujmu zo strany matky o svoju maloletú dcéru a jej maloleté dieťa do takej miery, aby jej tieto mohli byť vrátené do osobnej starostlivosti. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že po tom, čo matka s deťmi prišla o stály prístrešok v obci Stránska, a opakovane spolu s nimi zmenila bydlisko, či už v okrese Rimavská Sobota alebo Revúca, nakoniec sa usadila v dome v obci Otročok, ktorý je podľa jej vlastných slov čierna stavba, bez vody, elektriny, kúrenia, a potrebného počtu lôžok pre maloleté deti. Maloletá B. a jej štyria mladší súrodenci boli do pobytových zariadení prevzatí z nevhodných bytových podmienok pred viac ako 12 mesiacmi vo veľmi zanedbanom stave, špinaví, neučesaní bez toho, aby mali osvojené základné hygienické návyky, či absolvované potrebné lekárske vyšetrenia, keďže matka s maloletými deťmi lekárov nenavštevovala, a s maloletou B. neabsolvovala ani potrebné gynekologické vyšetrenie, napriek tomu, že táto bola v tom čase tehotná, rovnako ako jej sestra H., a nanavštevovala ani len poradňu pre tehotné. Maloletá B. si od februára 2019, rovnako tak i maloletá A. X.Á. (mladšia nevlastná sestra), neplnila ani len povinnú školskú dochádzku. Bolo preukázané, že bytové pomery matky a starej matky maloletých detí sú dlhodobo nezmenené, v súčasnosti dokonca zhoršené. Hygiena v domácnosti a okolí domu je naďalej na veľmi nízkej úrovni. Pri poslednom šetrení bolo dokonca zistené, že matka si vymenila „dom“ so svojim synom, ktoré bývanie nielenže nie je vhodné pre maloleté deti, ale je ešte horšie, ako dom, v ktorom matka bývala doteraz, ktorý sa na bývanie pre rodinu s maloletými deťmi stal úplne nevhodným pre svojpomocne urobenú drevenú prístavbu bez potrebnej strešnej konštrukcie a pre zle technicky nainštalovaný komín na drevo z dôvodu možného ohrozenia obydlija požiarom. Matka napriek opakovaným upozorneniam zo strany sociálnych pracovníkov nezmobilizovala svoje sily, nesplnila ani jednu stanovenú úlohu z plánu opakovane uloženého výchovného opatrenia, naďalej si dostatočne neplní ani svoje rodičovské povinnosti, a uspokojila sa s dávkou v hmotnej núdzi opätovne priznanou od septembra 2020. Ako sama uviedla prácu a ani nové bývanie si naďalej nehladá s odôvodnením, že potrebuje viac času na dokončenie bývania, lebo z dávky v hmotnej núdzi nedokáže žiť a aj prerábať. Matka si voči deťom neplní ani vyživovaciu povinnosť. Aj napriek opakovaným prísľubom návštev a telefonických kontaktov matka svoje maloleté deti nekontaktuje ani prostredníctvom telefonátov a maloletú dcéru a jej syna počas celého pobytu v zariadení v Zlatovciach nebola ani raz navštíviť. Nakoľko vykonaným dokazovaním mal súd jednoznačne a spoľahlivo preukázané, že maloletá matka a jej maloletý syn, rovnako ako súrodenci maloletej B. napriek dlhodobo vykonávaným opatreniam dosiaľ nemajú v domácnosti svojej matky zabezpečené ani len základné potreby pre svoj zdravý, fyzický a sociálny vývin. Aj z poznatkov Okresnej prokuratúry Revúca vyplýva, že zo strany matky ide o dlhodobo zanedbávanú starostlivosť o jej maloleté deti vrátane maloletej Zuzany, o čom svedčí aj právoplatné odsúdenie matky v roku 2010 za zanedbávanie povinnej výživy a v roku 2016 za zanedbávanie povinnej školskej dochádzky maloletých detí, a z jej strany nejedná sa len krátkodobú záležitosť. S poukazom na uvedené, súd v najlepšom záujme maloletých detí, rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým H. a jeho maloletou matkou, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny v Zlatovciach, t.j. v zariadení určenom pre maloleté matky s maloletými deťmi, lebo na jednej strane ako vyplynulo z vykonaného dokazovania v tomto type zariadenia má maloletá matka vytvorené všetky podmienky na skĺbenie jednak svojich školských povinností a jednak na prehlbovanie si materinských zručností a trvalé osvojenie si rodičovských povinností, ako aj na prehlbenie vzájomného vzťahu so svojim maloletým synom, na strane druhej ako vyplynulo aj z vyjadrenia kolízneho opatrovníka, úradu práce sociálnych vecí a rodiny sa napriek využitiu všetkých dostupných možností, nepodarilo zabezpečiť iné vhodné zariadenie pre maloletú Zuzanu ako maloletú matku a jej maloleté dieťa, aby mohla byť čo najbližšie aspoň k svojim súrodencom, ktorí sú umiestnení v Centre pre deti a rodiny Jesenské.

35. Nakoľko súd nariadil nad maloletým dieťaťom a jeho maloletou matkou ústavnú starostlivosť, zaviazal obidvoch rodičov maloletej matky a starých rodičov maloletého dieťaťa, ako výživou povinné osoby, povinnosťou prispievať na výživu každého z maloletých detí sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa, a to na účet Centra pre deti a rodiny Zlatovce, nakoľko právna úprava výslovne pamätá aj na prípady, keď rodičia maloletého dieťaťa, umiestneného v ústavnom zariadení, nie sú schopní plniť si vyživovaciu povinnosť voči svojmu maloletému dieťaťu, t.j. maloletá matka B. K. voči svojmu maloletému synovi H.R. K., súd preto per analogiam podľa ustanovení § 81 ods. 2, § 68 a § 69 ods. 1 Zákona o rodine uložil obidvom rodičom maloletej matky vyživovaciu povinnosť aj voči maloletému H. K., ako jeho starým rodičom, teda príbuzným v priamom rade v druhom stupni, a to počnúc dňom nástupu maloletého dieťaťa a jeho maloletej matky do pobytového zariadenia, t.j. dňom 31.08.2020. Dôvodom je skutočnosť, že nebolo preukázané, že by osobné, majetkové alebo zárobkové pomery niektorého z rodičov, resp. starých rodičov odôvodňovali určenie vyššieho, ako minimálneho zákonného výživného, aktuálne v sume 29,42 eur mesačne, pre každé z maloletých detí,

keďže matka a stará matka je od septembra 2020 opätovne poberateľkou iba dávky v hmotnej núdzi v základnej sume 66,30 eur mesačne, a rovnako tak otec a starý otec maloletých detí. Obidvaja rodičia a starí rodičia majú pritom aj ďalšie 4 vyživovacie povinnosti k maloletým deťom. Vyživovacia povinnosť otca maloletej matky bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 8P/55/2015 zo dňa 30.10.2015, preto súčasne dochádza k zmene predmetného rozsudku v časti výživného na maloletú B. K..

36. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

37. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa citovaného ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže účastníci konania si náhradu trov konania neuplatnili.

38. Podľa § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „Civilného mimosporového poriadku“) o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

39. Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konane končí.

40. Podľa § 155 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „Civilného sporového poriadku“) každý má právo konať pred súdom v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie. Súd je povinný stranám zabezpečiť rovnaké možnosti uplatnenia ich práv. S prihliadnutím na povahu a okolnosti veci príberie súd tlmočníka.

41. Podľa § 155 ods. 2 Civilného sporového poriadku trovy spojené s tým, že strana koná v materinskom jazyku alebo v jazyku, ktorému rozumie, znáša štát.

42. Štát v zastúpení Okresným súdom Revúca plnil povinnosť zabezpečiť účastníkom konania rovnakú možnosť na uplatnenie svojich práv a s tým spojené právo účastníka konať v jazyku, ktorému rozumie. Trovy spojené s tlmočením na nariadenom pojednávaní znáša štát. Z uvedeného dôvodu súd tiež rozhodol, že štát nemá právo na náhradu trov konania, ktoré platil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v piatich písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnuteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.